

MEMO

Onderwerp:	Opdracht AB onderzoeksvraag 2: onderzoek structurele verhoging deelnemersbijdrage
Opsteller:	Nienke Baars
Datum:	14 december 2018

1. Inleiding

In deze notitie ontvangt u een uitwerking van onderzoek 2:

Onderzoek in het licht van de analyse van de voormalig directeur a.i., een structurele verhoging van de deelnemersbijdrage.

2. Achtergrond

De ODG wordt sinds de oprichting in 2013 gefinancierd op basis van inputfinanciering.

De omvang van de jaaropdrachten wordt in de praktijk aangepast op de deelnemersbijdrage. Door het ontbreken van de relatie tussen de deelnemersbijdrage en de inzet van de ODG, is dit een lastige exercitie. Iedere opdrachtgever maakt daarnaast, door ontbreken van duidelijke afspraken over de basistaken, zijn eigen afweging van de werkzaamheden die bij de ODG worden belegd. Deze werkwijze betekent het volgende:

- Het is lastig om tot de gewenste uniformiteit in de uitvoering te komen.
- We doen minder dan we zouden moeten doen, met risico's voor de leefomgeving als gevolg:
 - Bij de start was er sprake van achterstallig onderhoud. Dit kan met de huidige capaciteit en de omvang van de reguliere jaaropdrachten niet allemaal uitgevoerd worden. Hierdoor is er o.a. nog steeds achterstand in het actualiseren van het vergunningenbestand.
 - Er is een efficiencykorting doorgevoerd (10 %, dat later teruggedraaid is naar 5%). De hoeveelheid werk is echter niet minder geworden en we kunnen (nog) niet op een dusdanige efficiënte manier werken om deze korting op te kunnen vangen. De vraag is of dit in de toekomst wel reëel is.
- We zien op een aantal gebieden dat de vraag structureel hoger is (o.a. vergunningverlening bouw). Met sommige opdrachtgevers worden daarom meerwerkopdrachten afgesloten. Hiermee heeft de Omgevingsdienst tijdelijk extra budget om aanvullende capaciteit te organiseren. Dit geeft echter ook een aantal problemen, deze zijn benoemd onder paragraaf 4.

Bovengenoemde werkwijze en problematiek blijft bestaan, totdat er een nieuwe financieringsvorm wordt ingevoerd (naar verwachting in 2021, zie plan van aanpak nieuw financieringsmodel ODG).

3. Opdracht onderbouwing structurele verhoging deelnemersbijdrage

De directeur a.i. heeft voorgesteld om de deelnemersbijdrage met € 700.000 op te hogen, door middel van een nog te bepalen verdeelsleutel. Het bedrag is destijds tot stand gekomen op basis van een aantal aannames. U heeft gevraagd om een nadere onderbouwing van dit bedrag.

In het ideale geval zou de onderbouwing bestaan uit een berekening van de benodigde inzet (kengetallen) op basis van de afgesproken pakketten (definitie takenpakket en uniform beleid). Op dit moment zijn deze drie pijlers in ontwikkeling. En leidt elk voorstel langs deze lijn (terecht) tot discussie.

Een alternatief is om als basis voor de berekening de huidige meerwerkopdrachten te gebruiken. In de volgende paragraaf vindt u daarvoor het voorstel.

Tegelijkertijd is met de opdracht om te komen tot een ander financieringsmodel de termijn van de benodigde verhoogde bijdrage verkort tot de komende twee jaar. De verwachting is namelijk dat de grondslagen voor het bepalen van de deelnemersbijdrage dan reëler zijn. Voor de tussenliggende periode (2019 en 2020) is een passende oplossing nodig. Een structurele verhoging van de deelnemersbijdrage kan de ODG nu niet voorstellen, omdat de deelnemersbijdrage met invoering van een nieuw financieringsvorm opnieuw wordt bepaald.

4.Voorstel verhoging deelnemersbijdrage 2019 –2020

‘De omvang van de jaaropdrachten wordt de komende twee jaar voor een aantal opdrachtgevers verhoogd, door middel van een verhoging van de individuele deelnemersbijdragen. Meerwerkopdrachten worden zoveel mogelijk vermeden’

Voor een aantal opdrachtgevers is de vraag structureel hoger dan de jaaropdrachten. Hiervoor worden meerwerkopdrachten afgesproken. Bij meerwerk gaat het enerzijds om vraag naar meer producten dan in de jaaropdrachten opgenomen en anderzijds om tijdrovende dossiers. In de jaren 2015 t/m 2018 was de gemiddelde omvang van de (gefactureerde) meerwerkopdrachten € 445.000 per jaar. In bijlage 1 vindt u een overzicht van de opdrachtgevers waar in 2018 meerwerk voor is afgesproken.

De meerwerkopdrachten geven de nodige problemen voor de ODG:

1. De (administratieve) lasten zijn hoog.
2. Geen continuïteit in de bezetting: meerwerkopdrachten spreek je voor een bepaalde periode af en daarmee zijn de werkzaamheden van tijdelijke aard. Er moeten medewerkers worden ingehuurd die voor een bepaalde periode (vaak een paar maanden) bij de ODG kunnen werken.

3. Dure inhuur: door krapte op de arbeidsmarkt zijn de tarieven voor inhuurmedewerkers de afgelopen jaren flink gestegen. Deze tarieven zijn hoger dan de tarieven die wij hanteren in de meerwerkopdrachten.
4. Lastig anticiperen: de meerwerkopdrachten ontstaan vaak gedurende het jaar, hierdoor kan de ODG niet goed inschatten wat er precies aan werkomvang op de ODG afkomt en hier vooraf op anticiperen.

Het voorstel heeft verschillende voor- en nadelen.

Voordelen:

- Individuele keuze voor opdrachtgevers;
- Structureel minder risico's in de uitvoering voor een aantal opdrachtgevers, doordat de jaaropdrachten in omvang stijgen;
- Lagere personeelslasten doordat medewerkers een dienstverband voor twee jaar bij de ODG kunnen krijgen, waardoor we minder hoeven in te huren (ten goede van het collectief);
- Minder administratieve lasten voor de ODG;
- Meer continuïteit in de bezetting voor de ODG, o.a. kennisontwikkeling;
- Beter kunnen anticiperen op de vraag van de opdrachtgevers.

Nadelen:

- Meer afstemming met de individuele opdrachtgevers over het vervolg, dit kan het traject vertragen of het bepalen van de omvang van de jaaropdrachten;
- Met dit voorstel is nog geen oplossing gevonden voor het uitvoeren van achterstallig onderhoud op het gebied van bijvoorbeeld vergunningverlening. Het uitvoeren van actualisatietoetsen en actualisaties van vergunningen blijft elk jaar achter omdat vrijwel alle aandacht van de bezetting uit gaat naar meldingen en vergunningen op aanvraag, waaraan wettelijke termijnen hangen. Om de achterstanden in actualisatietoetsen en actualisaties te kunnen wegwerken zou extra inspanning verricht moeten worden. Onze inschatting is dat we in de jaaropdrachten 2019 op dit punt opnieuw overvraagd worden. Om de ontstane achterstanden weg te werken willen we, conform het voorgestelde hierboven, de deelnemersbijdrage verhogen tot aan het moment dat we overgaan op een nieuw financieringsmodel.

4. Gevraagd besluit

Het Algemeen Bestuur wordt ten behoeve van het collectief gevraagd in te stemmen met het bovenliggende voorstel. Indien conform wordt besloten, dan zullen de volgende vervolgstappen genomen worden:

1. Met individuele opdrachtgevers in gesprek over:
 - a. De omvang van de jaaropdrachten
 - b. De deelnemersbijdrage
2. De individuele deelnemersbijdrage en omvang jaaropdrachten in het bestuur van de ODG bespreken.

Om de genoemde risico's/nadelen te ondervangen stellen we de volgende beheersmaatregelen voor:

- Besluitvorming bestuurlijk afhechten via het Dagelijks en Algemeen Bestuur;
- Afspraken vastleggen in DVO's.

Bijlage 1. Meerwerk 2018

In de jaren 2015 t/m 2018 was de gemiddelde omvang van de (gefactureerde) meerwerkopdrachten € 445.000 per jaar. Hieronder vindt u ter informatie een overzicht van de meerwerkopdrachten van de afgelopen twee jaar, uitgesplitst naar opdrachtgevers en taakvelden. Daarnaast is weergegeven of het meerwerk was bovenop de jaaropdrachten of extra inzet voor dossiers.

Taakveld	Opdrachtgever	Omvang	T.o.v. Jaaropdracht	Dossiers
VVL Bouw	Slochteren	€ 21.600	€ 21.600	
VVL Milieu	Haren	€ 31.000	€ 31.000	
	Eemsmond	€ 16.195	€ 16.195	
	Groningen	€ 1.185		€ 1.185
Toezicht Milieu	Haren	€ 31.000	€ 31.000	
	Eemsmond	€ 1.308	€ 1.308	
	Provincie	€ 99.380		€ 99.380
Toezicht overig	Hoogezand	€ 78.972	€ 78.972	
	Menterwolde	€ 70.109		€ 70.109
	Hoogezand	€ 110.000		€ 110.000
Toezicht bodem	Delfzijl	€ 30.400	€ 30.400	
	Eemsmond	€ 2.664	€ 2.664	
	Groningen	€ 122.500		€ 122.500
	Marum	€ 4.810	€ 4.810	
Advies	Haren	€ 31.000	€ 31.000	
	Eemsmond	€ 9.399	€ 9.399	
	Bedum	€ 5.612	€ 5.612	
	De Marne	€ 380	€ 380	
	Winsum	€ 380	€ 380	
Totaal 2017		€ 667.894	€ 264.720	€ 403.174

Taakveld	Opdrachtgever	Omvang	T.o.v. Jaaropdracht	Dossiers
VVL Bouw	Stadskanaal	€ 61.500	€ 61.500	
VVL Milieu	Haren	€ 32.800	€ 32.800	
	Eemsmond	€ 12.960	€ 12.960	
	Groningen	€ 102.708	€ 102.708	
	Ten Boer	€ 1.620		€ 1.620

Toezicht Milieu	Haren	€ 32.805	€ 32.805	
	Eemsmond	€ 729	€ 729	
	Groningen	€ 13.689	€ 13.689	
Toezicht overig	Midden Groningen	€ 92.785	€ 92.785	
	De Marne	€ 22.800		€ 22.800
	Stadskanaal	€ 42.300	€ 42.300	
	Veendam	€ 3.280		€ 3.280
Toezicht bodem	Delfzijl	€ 30.400	€ 30.400	
	Eemsmond	€ 12.960	€ 12.960	
	Groningen	€ 156.548	€ 34.048	€ 122.500
Advies	Haren	€ 32.805	€ 32.805	
	Eemsmond	€ 3.240	€ 3.240	
	Stadskanaal	€ 16.650	€ 16.650	
	Midden Groningen	€ 14.809	€ 14.809	
	Westerwolde	€ 2.500	€ 2.500	
Totaal 2018		€ 689.893	€ 535.893	€ 154.000